

Vykort från Påskön - Isla de Pascua - Rapa Nui

Moierna på Rano Raraku 1.

(IslaPascua2005_14.pdf)

Nu kommer vi till de riktiga sevärdheterna. Jag har medvetet sparat dessa till sist. Moierna i Rano Raraku (uttalas Raráko). Det är utan tvekan detta ställe som Påskön är mest känd för. Det var nämligen här som moierna högs ut ur berget och det är här som de gigantiska stenhuvudena står och ligger i massor utefter bergets sluttning.

Rano Raraku

Här ser vi en del av vulkanens utsida. I 35 år hade jag önskat att åka just till denna plats. Detta är stället som man oftast får se, när man ser bilder från Påskön. Berget är mycket större än vad bilden visar. Vi ser bara en liten del, men det är just här de mest spektakulära moierna står mer eller mindre färdiga för transport till sina uppställningsplatser vid någon av kusterna runt ön. Det är här stenbrotten finns, ur vilka man högg ut moierna direkt ur berget. När en moai var loss från berget ställdes han upp i sluttningen för färdigställande innan leverans.

När vi går upp mot berget (vulkanen) Rano Raraku ser vi moaier som ligger lite huller om buller. Denna är sönderslagen i två delar. Kanske var den på väg från berget till sin Ahu, "vaggande", i upprätt ställning, men när allt arbete med moaierna plötsligt upphörde lämnades den åt sitt öde. Förr eller senare föll den omkull och troligen gick den av i fallet. Frågan är, stod den kvar i 50 år, 100 år eller flera hundra år innan den föll? Visst är det sorgligt att se moaien så här utslagen och "halshuggen"? Han hade nog "mått bättre" tillsammans med de andra i slutningen.

En annan moai som fallit, men utan att gå av.

Enligt en bok som jag köpte på Påskön gäller följande intressanta statistik:

- Totalt antal moaier på ön är 887.
- Antal transporterade och placerade på en Ahu (plattform) är 288.
- Kvarlämnade i stenbrottet i vulkanen Rano Raraku är 397. Detta i olika stadier av tillverkning. En del just påbörjade, andra nästan färdiga.
- Antal moaier på väg till en Ahu är 92.

Den uppmärksamme som kollräknar märker att summan blir 777. Vart de 110 saknade tog vägen vet jag inte, men får väl räknas till kategorin övriga.

Denna moai är den enda på hela ön som står på knä. Den skiljer sig alltså från alla de andra. Det finns mycket skrivet om denna, men ingen vet säkert varför den är annorlunda eller vem som tillverkade den. Den hittades och grävdes fram under Thor Heyerdahls första expedition till Påskön 1955-56. Härifrån ser vi ner till havet och de 15 moaierna vid Ahu Tongariki.

När vi vänder oss åt andra hållet ser vi en "skog" av moaier. Dessa har lämnat stenbrottet och står uppställda för att få en sista finputsning innan de transporteras till sin respektive Ahu. Anledningen till att de är mer eller mindre övertäckta anses bero på erosion och ras från ovanliggande stenbrott.

Vi kan också se att några är nästan helt övertäckta. Detta borde då innebära att det också kan finnas ganska många upptäckta under marken.

Vi kommer nu att kunna se att moaiernas utseende är annorlunda jämfört med de flesta äldre som vi sett stå uppställda och som fortfarande ligger kullvälda längs kusterna. Dessa, som måste vara de allra nyaste har betydligt längre och smalare ansikte än sina äldre "släktingar". Det sägs att moaitillverkningen pågick i c:a 200 år. Det slutade uppenbarligen i just detta stadium, vilket då innebär att de äldsta kan vara uppemot ett par hundra år äldre. På 200 år lär väl modet ha ändrat sig något, även här på Påskön.

Fortsättning följer